

Voluit

Bartiméus: fonds

Dank u
wel

Niek (12) is slechtziend en nachtblind

**‘Pas op zijn
tiende hebben we
Niek verteld dat
zijn zicht afneemt.’**

Ontdek meer over nacht-
zichtbril LUNA Glass

Terugblik 2025:
dit hebben we samen
met u bereikt

Bartiméus in het kort:
de bakkerij

Voluit magazine is een uitgave van:

Bartiméus Fonds
Postbus 999
3700 AZ Zeist
info@bartimeusfonds.nl
030 693 50 50
bartimeusfonds.nl

Wilt u bijdragen?

U kunt uw gift overmaken op:
IBAN NL05 ABNA 05 26 26 26 21
o.v.v. Voluit juli 2026
Of scan deze QR-code om
online te doneren:

Jaargang 26 – editie 3 – 2026

Vaker op de hoogte blijven?
Meld u aan voor onze e-nieuwsbrief
op bartimeusfonds.nl.
Of volg ons op social media:

Oplossing sudoku

3	2	1	4
4	1	2	3
1	3	4	2
2	4	3	1

05 Persoonlijk
Niek is slechtziend en nachtblind, en dit wordt waarschijnlijk erger. Hoe groeit hij daarmee op?

09 Meer over LUNA Glass
Hoe zorgt deze innovatieve nachtzichtbril voor meer bewegingsvrijheid?

12 Een kijkje bij
Welkom op school bij Dijana en Lienke.

18 Gastcolumn
Oogarts Mies van Genderen neemt afscheid.

19 Terugblik 2025
Dit hebben we samen met u bereikt in 2025!

27 Hoe doe je...
Simon is slechtziend. Hoe viert hij vakantie?

32 Innovatie
De OOrion-app maakt het dagelijks leven makkelijker.

34 Bartiméus in het kort
Lotte is slechtziend en werkt bij de bakkerij van Werkplaats Boschwijk: 'Ik ben een pietje precies.'

36 Donateur aan het woord
Jan en Josine over nalaten aan het Bartiméus Fonds: 'We zien hoe goed de zorg bij Bartiméus is.'

Dank u wel voor uw steun

Op 14 juni was het tien jaar geleden dat Nederland het VN-Verdrag Handicap ondertekende. In dit verdrag staat dat mensen met een handicap gelijke rechten hebben en niet buitengesloten mogen worden.

Maar helaas ervaren blinde en slechtziende mensen nog steeds allerlei drempels. Bijvoorbeeld bij het vinden van betaald werk, het regelen van online zaken of het zelfstandig reizen met het openbaar vervoer. Daarom zetten wij ons in voor een samenleving waaraan iedereen vanzelfsprekend deelneemt, ook wie een visuele beperking heeft.

Uw steun is hierbij onmisbaar. In deze Volut vertellen Niek en Ilse bijvoorbeeld over LUNA Glass. Een bril die ervoor zorgt dat moeder en zoon in het donker weer kunnen zien, ondanks hun nachtblindheid. Mede dankzij uw betrokkenheid kunnen wij dit soort innovaties mogelijk maken, en de zelfredzaamheid van mensen met een visuele beperking vergroten. Dank u wel.

Ik wens u veel leesplezier!

Remke Brand
adjunct-directeur

‘Pas op zijn tiende hebben we Niek verteld dat zijn zicht afneemt.’

Niek (12) heeft de oogziekte retinitis pigmentosa. Hij is slechtziend en nachtblind, en dit wordt later waarschijnlijk erger. Hoe groeit hij daarmee op? Zijn moeder Ilse: ‘Niek zegt al snel: het gaat wel.’

Ilse: ‘Zelf had ik al een bril nodig toen ik anderhalf was. En net als Niek ben ik van kleins af aan nachtblind. Dus toen het me opviel dat Niek wel heel dicht met zijn neus op de prentenboekjes zat, bezochten we meteen een oogarts. Zo kreeg Niek op zijn tweede een bril. Twee jaar later werd in het

Diagnostisch Centrum van Bartiméus duidelijk dat Niek retinitis pigmentosa heeft. Toen het tot me doordrong dat je door deze oogaandoening op latere leeftijd slechter gaat zien, raakte ik overstuur. Ik dacht: dit is foute boel. Online vond ik meer informatie en dan stort je wereld

in. Uit erfelijkheidsonderzoek bleek dat ik drager ben van het gen en de oogziekte dus aan Niek heb doorgegeven. Dat overviel mijn man en mij, het was voor ons helemaal nieuw.'

Stabiel

'We wilden Niek er niet mee belasten dat hij later steeds

Niek niet anders. En hij weet natuurlijk ook niet hoe het is om nog slechter te zien, wat hij zich daarbij moet voorstellen.'

Niek: 'Op dit moment is mijn zicht stabiel. Overdag merk ik er weinig van dat ik een oogaandoening heb. Met contactlenzen zie ik 70 procent. Ik fiets zelf naar

minder gaat zien. Pas op zijn tiende hebben we het aan hem verteld. We dachten dat hij het vreselijk zou vinden, maar dat viel mee. Hij was eventjes verdrietig en moest kort huilen. Daarna was hij er niet meer mee bezig. Kinderen leven in het moment en dat is bij

school, deze is in de buurt. Op school gebruik ik hulpmiddelen, zoals een laptop met een groter beeldscherm. Deze is gekoppeld aan het digibord. Zo kan ik teksten en plaatjes vanaf het digibord uitvergrooten op mijn eigen beeldscherm.'

Problemen in het donker

Ilse: 'Als het donker wordt, zorgt bij Niek en mij onze nachtblindheid voor problemen. Niek ziet dan zo weinig dat hij niet zelfstandig ergens naartoe kan lopen of fietsen. Mij lukt dat wel, maar autorijden is onverantwoord. Ik ga graag een avondje uit, bijvoorbeeld met vriendinnen borrelen of uit eten. Maar ik moet altijd met iemand meerijden, of ben aangewezen op het openbaar vervoer.'

“

's Avonds kan ik niet zelf naar voetbaltraining fietsen, daar baal ik van.

Niek

Niek: 'Ik zit op voetbal. De training is 's avonds, dat gaat goed door de grote lampen langs het veld. Ik kan er alleen niet zoals mijn vrienden zelf naartoe fietsen. Mijn vader brengt me met de auto, daar baal ik van.'

Naar de middelbare school

Ilse: 'Na de zomervakantie begint Niek op de middelbare school. Ik vind het spannend. Op zijn huidige school weet iedereen van zijn visuele beperking. Maar hoe zullen zijn medeleerlingen op de nieuwe school reageren? Tegelijk denk ik: hij redt zich wel. Niek praat makkelijk over wat er met zijn zicht aan de hand is. Hij bereidt zich ook al voor. Zijn ambulante begeleider van Bartiméus helpt hem daar heel goed bij. Niek heeft bijvoorbeeld zijn diploma blind typen gehaald. Zo kan hij aantekeningen maken tijdens de les. Toch moeten we opletten dat het hem allemaal niet teveel energie kost. Hij is eraan gewend om minder te zien, hij weet niet beter. Maar daardoor zegt hij snel: het gaat wel.'

LUNA Glass

'Toen we net wisten dat Niek retinitis pigmentosa heeft, maakten we ons veel zorgen over zijn toekomst. Nu zijn zicht al een tijd stabiel is, laten we het meer los. En er zijn veel initiatieven om kinderen met deze oogaandoening te helpen. Zoals LUNA Glass, een bril die mensen met

nachtblindheid helpt om in het donker beter te zien. Niek en ik hebben contact met Karst Hoogsteen, de bedenker van de bril. Karst heeft ook retinitis pigmentosa, maar hij haalt alles uit zijn leven wat erin zit. Voor ons is Karst een voorbeeld van wat er allemaal wél mogelijk is, ook al heb je een visuele beperking.'

“

Ik zag echt, groen gras, in plaats van een zwarte laag

Niek: 'Mijn moeder en ik hebben een pilot model van LUNA Glass voor Karst getest. Tijdens de test

liep ik in het donker over een pad waarop pilonnen waren geplaatst. Zonder LUNA Glass zag ik de pilonnen pas op het laatste moment. Maar met de bril op zag ik ze ruim van tevoren. Ook zag ik echt, groen gras, in plaats van een zwarte laag.'

Ilse: 'Het is geweldig dat het Bartiméus Fonds de ontwikkeling van LUNA Glass voor een deel heeft gesteund. Deze bril zorgt ervoor dat Niek zelfstandig in het donker zijn weg kan vinden. Op dit moment gaat het nog over lopen, maar stel dat het ook mogelijk is om te fietsen. We kunnen dan ook niet wachten tot LUNA Glass beschikbaar komt als draagbare bril. We hebben al een exemplaar gereserveerd!'

Meer over LUNA Glass

Karst Hoogsteen heeft retinitis pigmentosa. Hierdoor heeft hij kokervisus en is hij nachtblind. 'Dat beperkt me enorm

in mijn bewegingsvrijheid. Daarom werk ik met een team aan een nachtzichtbril: LUNA Glass. Mede dankzij de steun van het Bartiméus Fonds kan ik mijn droom waarmaken. Mensen met nachtblindheid zoals Niek en Ilse hebben de bril steeds uitgetest. In juni is er een verbeterd pilot model uitgekomen. Deze laten we ook weer testen. Eind 2026 willen we internationaal 500 draagbare brillen op de markt brengen.'

Hoe werkt LUNA Glass?

Karst: 'In de bril zit een camera die de omgeving waarneemt. De beelden worden binnen een fractie van een seconde naar een kleine computer gestuurd. Deze bewerkt de beelden door onder meer het licht en de kleuren te versterken. De bewerkte beelden worden

daarna geprojecteerd in de brillenglazen. En ineens gaat de wereld van donker naar licht: bomen, gras, de stoep, gebouwen worden zichtbaar en je kunt zelfstandig van A naar B.'

Ontdek alles over LUNA Glass, het effect van de bril, en hoe u deze reserveert op seewithluna.com.

Of scan de QR-code.

Dit maken we mogelijk, samen met u!

Met uw steun zetten we ons in voor projecten die het leven van mensen met een visuele beperking verrijken. Een kleine greep uit wat we samen met u mogelijk maken:

Zomerkamp voor jongeren

Elk jaar gaan zo'n 70 jongeren met een visuele beperking uit 12 verschillende landen op zomerkamp. Naast belangrijke technologie-skills, vergroten ze er hun sociale vaardigheden. Omdat de andere jongeren ook blind of slechtziend zijn, groeit tijdens het zomerkamp hun zelfvertrouwen en maken ze grote stappen in hun persoonlijke groei. Dit jaar gaat de reis naar Dubrovnik!

Verhoogde plantenbakken

Bij Zorgboerderij Langbroek van Bartiméus zijn er vijf extra verhoogde plantenbakken geplaatst. Zo kunnen de medewerkers gemakkelijker tuinieren en groentes kweken. Ook wordt overtollig regenwater in natte periodes beter afgevoerd, waardoor de planten beter groeien.

Toegankelijke kastelenroute

Kastelen zijn meestal niet zo toegankelijk als je een visuele beperking hebt. Maar in de regio Utrecht brengen Slot Zuylen, Kasteel de Haar, Kasteel Amerongen en Museum Huis Doorn hun kastelen helemaal tot leven met de nieuwe multi-zintuiglijke

rondleidingen voor slechtziende en blinde bezoekers.

Ga voor meer informatie naar: bartimeusfonds.nl/kastelen-utrecht of scan de QR-code:

Welkom op school bij Dijana en Lienke

Dijana werkt als ambulant onderwijskundig begeleider (AOB-er) bij Bartiméus. Ze begeleidt kinderen met een visuele beperking in het regulier en speciaal onderwijs. ‘In totaal begeleid ik zo’n 40 leerlingen. Lienke is een van hen.’

Dijana: ‘In mijn werk als AOB-er kijk ik wat een leerling met een visuele beperking nodig heeft om onderwijs te kunnen volgen. Ik adviseer de school bijvoorbeeld over aanpassingen van het lesmateriaal of hulpmiddelen voor de leerling. Daarbij houd ik ook contact met de ouders.’

Observeren

‘Tijdens een begeleidingsbezoek ga ik eerst bij de leerling in de klas zitten, ik observeer. Telkens in een andere les. Als een leerling bijvoorbeeld moeite heeft met rekenen, schuif ik bij die les aan. Vaak heb ik daarvoor al contact

gehad met de leraar of een vakdocent.’

‘Na de les ga ik met de leerling in gesprek en nemen we samen bijvoorbeeld wat sommen door. Dan merk ik soms dat de leerling prima kan rekenen, maar de sommen niet goed kan zien. Dan adviseer ik de school om lesboeken met grotere cijfers en letters aan te schaffen, of digitale boeken waarin de leerling met een speciale pen kan schrijven.’

Wat is er nodig?

‘Aan het eind van de schooldag praat ik met de leerling en de

Al sinds groep 1

Dijana: ‘Ik begeleid Lienke al sinds groep 1 van de basisschool, ze zit nu in mavo 3. In de eerste klas van de mavo hebben we een presentatie gegeven aan haar klas, zodat zij meer begrip hebben voor haar slechtziendheid. We legden ook uit waarom Lienke als enige in de les een iPad gebruikt. Verder gaven we voorlichting aan de docenten die nu beter begrijpen wat Lienke nodig heeft om het onderwijs te volgen, maar ook wat de mogelijkheden zijn.’

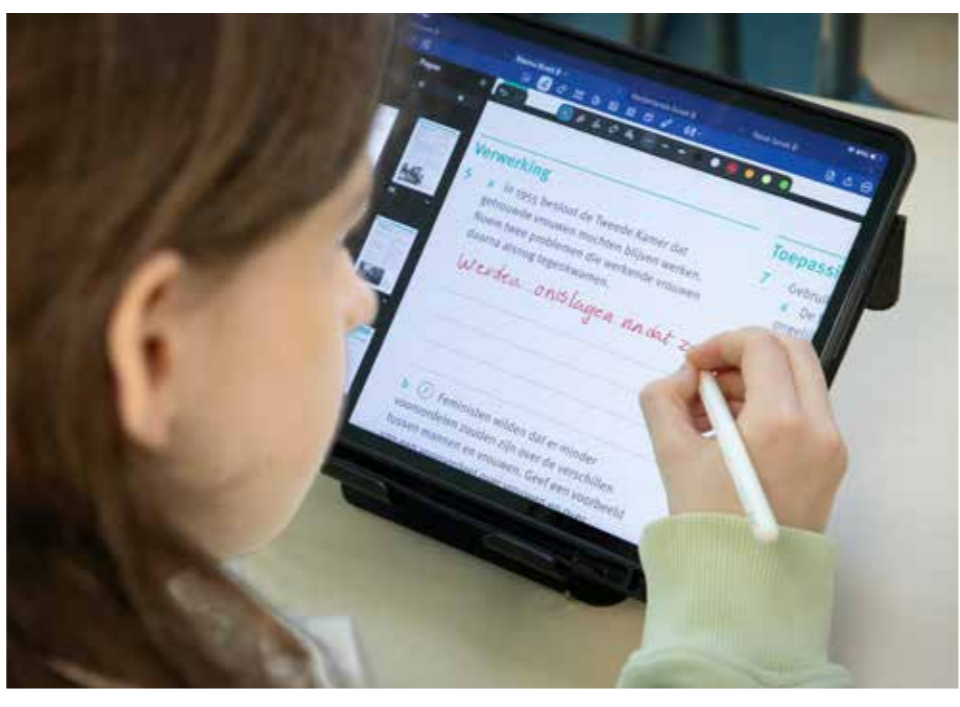

docent, het liefst ook met de ouders en intern begeleider erbij. Ik maak een verslag over wat me opviel en met actiepunten; wat

heeft de leerling nodig om op school zo goed mogelijk te functioneren?’

Schrijven op de iPad

Lienke (15): 'Ik heb nystagmus, mijn ogen wiebelen, en ik zie nog ongeveer 25 procent. In de les gebruik ik een iPad die ik schuin op een standaard zet. Dan is het beeldscherm iets dichterbij mijn ogen. Met een speciale pen kan ik op de iPad schrijven. Dan hoef ik niet te wisselen tussen een boek en het beeldscherm, dat kost teveel energie.'

Hoe het wél kan

Dijana: 'Het aantal keren dat ik een leerling bezoek hangt af van de indicatie die een leerling heeft gekregen, variërend van 'licht' tot een 'zeer intensief arrangement'. In overleg met de leerlingen kijk ik wat nodig is. Soms is dat een loep of een verstelbare tafel. Maar het kan ook gaan om een toets die te lang is en die ze vanwege de visuele beperking niet binnen de tijd af krijgen. Dan overleg ik met de docent hoe dit anders kan. Ik bezoek Lienke gemiddeld vier tot zes keer per jaar. Zij kan zich met veel dingen heel goed redden.'

Rolkoffer

Lienke: 'Omdat ik een grote iPad heb met standaard en boeken in een groter formaat, zou een rugzak erg zwaar worden. Daarom gebruik ik een rolkoffertje voor mijn schoolspullen.'

“ Alle bezoekers van het muZIEum zijn gelijkwaardig.”

Begin dit jaar werd in Nijmegen het vernieuwde muZIEum geopend door prinses Margriet. Na een grondige verbouwing staat er een totaalbeleving die volledig toegankelijk is voor bezoekers én medewerkers met een visuele beperking.

Heleen Vermeulen is sinds de start in 2012 directeur van muZIEum. ‘In ons museum ervaren bezoekers hoe het is om een visuele beperking te hebben. Je kunt binnen een Expeditie in het donker volgen, of buiten Expeditie ribbelroute met een VR-bril op. Beide onder begeleiding van een gids die zelf blind of slechtziend is.’

Grondige verbouwing

‘Na ruim 13 jaar werd het tijd om muZIEum grondig te verbouwen. We wilden een museum dat volledig toegankelijk is met een meer interactieve inrichting. Zodat je tijdens je bezoek een ervaring

opdoet die je blijft lang nadat je het museum hebt verlaten.’

Het muZIEum biedt werkgelegenheid aan zo’n 50 vrijwillige en betaalde medewerkers die zelf een visuele beperking hebben. ‘Zij waren nauw bij de verbouwing betrokken. Het perspectief van onze medewerkers is leidend in alles wat we doen.’

Foto’s die je kunt voelen

Helemaal nieuw in muZIEum is de ruimte voor telkens wisselende tentoonstellingen. ‘Dit jaar is er de fototentoonstelling Unseen die onze medewerkers samen met Canon hebben samengesteld.

Verschillende fotografen laten zien hoe blind- en slechtziendheid hun blik, werkwijze of onderwerp raakt. De foto’s komen tot leven in beeld, reliëfprint en audio. Of je nu kunt zien, blind of slechtziend bent: door te voelen, te luisteren en te kijken beleef je fotografie op een nieuwe, verrassende manier.’

Dunne gordijnen en een handrail dragen bij aan een gelijkwaardige bezoekerservaring.

Gordijnen en brillen

‘We willen dat alle bezoekers dezelfde ervaring hebben. In de

tentoonstellingsruimte hangen dunne gordijnen die ervoor zorgen dat je de ruimte niet in één keer overziet. Dit is expres gedaan, omdat iemand die weinig ziet ook vaak het overzicht mist. Je kunt als bezoeker bovendien kiezen voor een ervaringsbril, bijvoorbeeld een bril die kokervisus of heel wazig zicht simuleert. Ook dat versterkt de beleving; je ervaart zo wat mensen met slecht zicht dagelijks ervaren.’

Handrail

‘Ook als je slechtziend of blind bent, kun je volledig zelfstandig door het pand bewegen. Daarvoor is een handrail aangebracht door het hele museum. Deze kun je volgen van het begin tot het einde. Zo weet je zeker dat je niets mist.’

Kortingsactie

Het muZIEum is geschikt voor bezoekers vanaf acht jaar. Wilt u muZIEum bezoeken, kijk dan even op pagina 30 voor onze kortingsactie. Ga voor meer informatie naar: muzieum.nl of scan de QR-code:

Hartelijk dank voor uw steun!

Peutercentrum opengaan. Hier geven we jonge kindjes met een zeldzame, ernstige oogandoening in één dag een diagnose.

In 2018 heeft Bartiméus mede met uw donaties de bijzondere leerstoel 'Diagnostiek van het slechtziende kind' opgericht. Als hoogleraar ben ik er trots op dat we meerdere promotieonderzoeken naar zeldzame oogandoeningen bij kinderen hebben gedaan. En dat we onze onderzoeksresultaten vervolgens hebben ingezet voor betere zorg voor kinderen met zeldzame oogafwijkingen.

Helpen met een diagnose en begeleiding, en zo duidelijkheid en rust geven – ik ben blij dat ik hierin voor veel jonge kinderen en hun ouders van betekenis kon zijn. Mede namens al deze kinderen en ouders: heel hartelijk dank voor uw steun!

prof. dr. Mies van Genderen
Oogarts Bartiméus en hoogleraar Oogheelkunde UMC Utrecht

Na 34 jaar leiding te hebben gegeven aan het Bartiméus Diagnostisch Centrum doe ik een stap terug en draag ik de zorg voor patiëntjes volledig over aan mijn collega-oogartsen. Ik zal nog wel betrokken blijven bij de lopende wetenschappelijke onderzoeken, totdat alle promovendi klaar zijn.

Het is een mooi moment om stil te staan bij de geweldige steun van donateurs van het Bartiméus Fonds. Zo kon mede met uw bijdrage in 2021 het Baby- en

2025: Een jaar in beweging

Wat hebben wij in 2025, mede dankzij úw steun, bereikt voor mensen met een visuele beperking? Dat leest u op pagina 20 t/m 25. Martin van Arendonk, directeur van het Bartiméus Fonds, blikt graag kort met u terug.

‘Voor mij persoonlijk was 2025 een mooi jaar. In mei startte ik als nieuwe directeur van het Bartiméus Fonds. Het was ook een jaar in beweging. Samen met u hebben we belangrijke stappen gezet naar een zichtbaar inclusieve wereld voor mensen met een visuele beperking. Op een positieve, krachtige manier - met betekenisvolle projecten.’

‘Zo is zwembad De Bies bij Bartiméus in Doorn voorlopig weer open. De leerlingen en bewoners van Bartiméus kunnen weer heerlijk bewegen, spelen en ontspannen in het water. En ook kinderen uit de buurt kunnen zwemles volgen in De Bies. De OOrion-app helpt blinde en slechtziende gebruikers bij dagelijkse handelingen zoals het vinden van een sleutelbos. Ook kun je er heel nauwkeurig mee navigeren.

Tijdens De Werkconferentie sloegen we de handen ineen om de arbeidsparticipatie van blinde en slechtziende mensen te bevorderen. De conferentie was zo'n succes dat we in maart 2026 een tweede editie hebben georganiseerd. En de datum voor 2027 is ook al geprikt.’

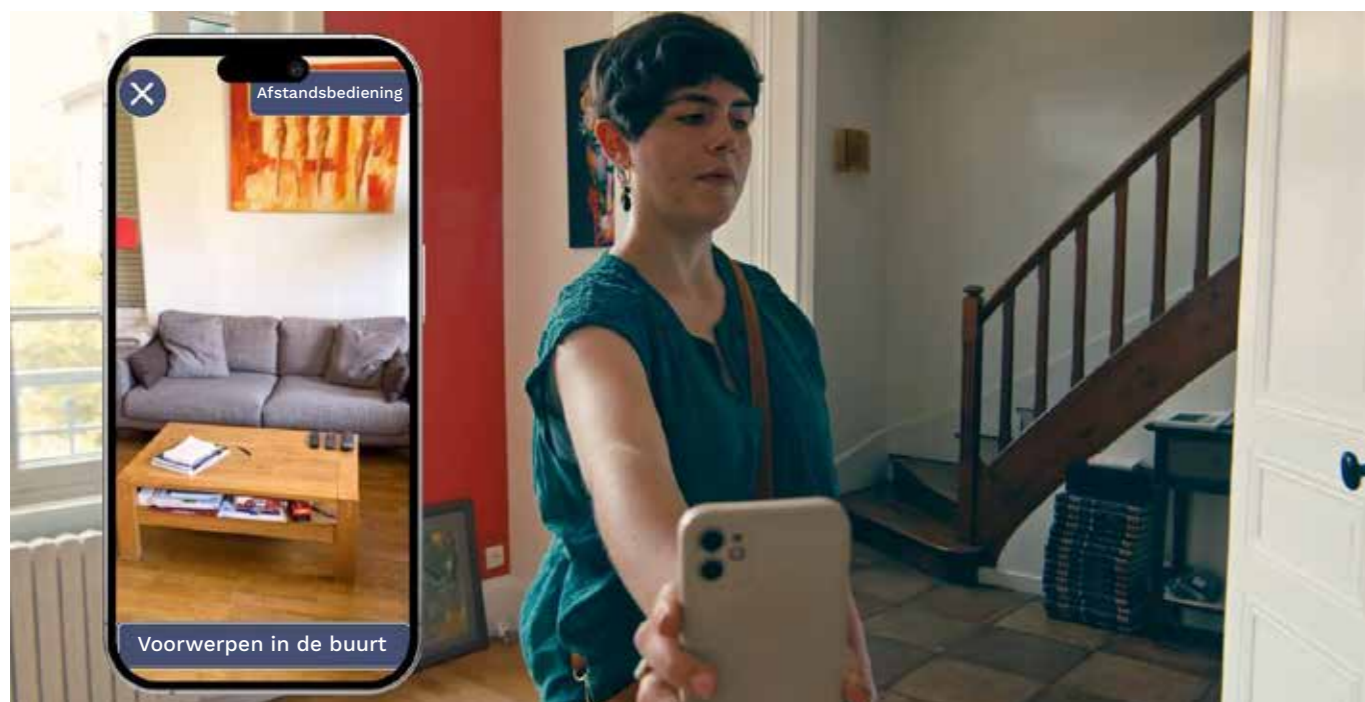
‘Ik geloof oprecht: een samenleving waarin het vanzelfsprekend is dat mensen met een visuele beperking kunnen meedoen, maken we samen. Uw steun is daarbij onmisbaar. Dank u wel!’

Onze mooiste projecten van 2025

Mensen met een visuele beperking willen voluit meedoen in onze samenleving. Samen met u werken wij er hard aan om dit mogelijk te maken. Graag lichten we drie projecten uit die in 2025 echt het verschil maakten voor mensen die slechtziend of blind zijn.

OOrion-app

Veel dagelijkse dingen kosten moeite als je slechtziend of blind bent. De OOrion-app, mede mogelijk gemaakt door het Bartiméus Fonds, helpt. Bijvoorbeeld om je sleutelbos te

vinden. En je kan er heel nauwkeurig mee navigeren. De app is beschikbaar op alle smartphones en op de AI glasses van Meta. Lees het uitgebreide artikel over OOrion op pagina 32.

Opleiding Professioneel Stoelmasseur

De masseurs van The Chairmen at Work hebben allemaal een visuele beperking. Met steun van het Bartiméus Fonds heeft de organisatie een eigen opleiding opgezet. En met succes: voor najaar 2026 staat de volgende opleidingsronde al gepland. Zo helpen we mensen met een visuele beperking om aan de slag te gaan!

Minor digitale toegankelijkheid

Met steun van het Bartiméus Fonds biedt de Hogeschool Utrecht vanaf het collegejaar 2024-2025 de minor Digitale Toegankelijkheid en Inclusie aan. Studenten leren hoe je apps en websites bouwt die iedereen kan gebruiken, ook mensen met een (visuele) beperking. Deze kennis nemen de studenten de rest van hun loopbaan mee. Daarmee leggen we een stevig fundament onder een inclusieve samenleving.

Dit hebben we samen met u bereikt in 2025

We hebben ons ingezet voor **350.000** mensen met een visuele beperking.

We hebben **€4 miljoen** besteed aan projecten die het verschil maken.

Van elke bestede euro gaat

€0,81

naar de doelstelling.

De onderwerpen waarvoor we ons sterk hebben gemaakt:

Belangrijke extra's in de zorg

Zelfstandig je weg vinden

Inclusieve vrijetijdsbesteding

Kansen in onderwijs en werk

Benieuwd naar welke campagnes uw hart uitging in 2025? Lees verder op pagina 24.

Kijk voor het complete jaaroverzicht en een toegankelijke digitale versie van ons jaarverslag op bartimeusfonds.nl/jaarcijfers. Of scan de QR-code.

Campagnes waar uw hart naar uitging in 2025

Ook in 2025 konden wij op uw betrokkenheid rekenen. U doneerde ruimhartig voor diverse projecten, dankuwel! We vertellen u graag hoe het er nu mee staat.

Volop zwemmen in De Bies

Uw steun voor het openhouden van zwembad De Bies raakte ons diep. Meer dan 6.700 donateurs droegen bij met een gift. Voorlopig kunnen de leerlingen en bewoners van Bartiméus weer genieten in het water. En kinderen uit de buurt volgen zwemles in De Bies. Een van de bewoners die weer komt zwemmen is Eelco. 'Hij vindt het zo fijn, hij wil het bad niet meer uit', aldus Eelco's vader.

Prijs en vervolg voor Broedels

In maart 2025 mochten we 3.850 donaties ontvangen voor meer wetenschappelijk onderzoek naar een veilige hechting voor blinde kinderen. Onderzoek dat eerder al leidde tot hulpmiddelen zoals Broedels. Deze educatieve game helpt kinderen om hun broer of zus met een visuele beperking beter te begrijpen. En dat versterkt de band met elkaar. Inmiddels heeft Broedels een vakprijs gewonnen én wordt er gewerkt aan een versie voor jongeren van 12 tot 17 jaar.

Lekker sporten

Ruim 3.100 donateurs steunden in mei 2025 sportprojecten voor kinderen met een visuele beperking. Dankzij alle bijdragen kunnen wij blijven zorgen voor Multisportdagen, waar deze kinderen diverse sporten kunnen uitproberen. En voor aangepaste materialen, zoals ballen in felle kleuren of met geluid. Zo kunnen kinderen die weinig of niets zien ook meedoen tijdens de gymles.

Hartelijk dank voor uw steun!

Namens Jonas, Floris, Renske, Ayşegül, Maja, Eelco, Lisa, Lenne én 350.000 mensen met een visuele beperking in ons land.

‘We wandelden over smalle paadjes, door beekjes en over rotsen.’

Simon (midden) op pad in de Alpen.

Simon is slechtziend. Hij houdt van avontuurlijke vakanties. Maar hoe pakt hij dat aan?

‘Met mijn vrouw Yvonne varen in ons bootje is voor mij al vakantie’, vertelt Simon. ‘Maar als er een avontuurlijke vakantie op mijn pad komt, ben ik daar ook voor in. Dus toen vrienden vorig jaar vroegen of ik zin had in een bergwandelaarvakantie in de Zwitserse Alpen, was ik meteen enthousiast. We zien alle drie minder dan vijf procent, en deze reis speciaal voor mensen met een visuele beperking sprak ons direct aan.’

Klimmen

‘De groep telde vijf slechtziende deelnemers. Ieder van ons krom samen met een buddy. We wandelden op 1.800 tot 2.400

meter hoogte. Over smalle paadjes, door beekjes en over rotsen. Fantastisch om daar te klimmen. Om aan je ademhaling te merken dat de lucht schoner wordt. En om aan het temperatuurverschil te voelen dat je steeds hoger komt.’

Eén-op-één

‘Bij zo’n avontuur kan ik niet zonder één-op-één begeleiding door een buddy. Dat vind ik lastig. Want in de rest van mijn leven red ik me zelfstandig. Nu moest ik me overgeven aan iemand anders. Maar daar kies ik dan toch voor, ik wil me niet laten beperken door mijn beperking. En het was het dubbel en dwars waard.’

“ Samen maken we Nederland inclusiever.”

Wat inspireert ons om alles uit de kast te halen, zodat mensen met een visuele beperking voluit kunnen meedoen in onze samenleving? Géraud Klaassen is relatiemanager bij het Bartiméus Fonds. Samen met bedrijven, organisaties en vermogensfondsen zet hij zich in om onze samenleving toegankelijker te maken voor mensen met een visuele beperking.

‘Als een bedrijf of organisatie in actie wil komen voor slechtziende en blinde mensen, pak ik dat samen met ze op. Vorig jaar kon zwembad De Bies bij Bartiméus in Doorn weer open. Dit is gelukt dankzij de vele bijdragen van donateurs én van bedrijven en organisaties.’

‘UHTT, het Utrechtse Heuvelrug Triatlon Team organiseerde bijvoorbeeld een zwemwedstrijd voor De Bies. Ik heb UHTT op weg geholpen om de actie te

presenteren op ons online actieplatform. Zo konden 15 deelnemers de wedstrijd bij zoveel mogelijk sponsors onder de aandacht brengen. Met succes: 402 sponsors hebben €7.675,- gedoneerd! Om zo samen een actie groter te maken geeft me veel energie. Dat, plus de mensen waar we het voor doen. De leerlingen en bewoners van Bartiméus die weer heerlijk kunnen ontspannen in het water. En de kinderen uit de buurt die nu ook zwemles krijgen in De Bies.’

Stap verder zetten

‘Bedrijven en organisaties die in actie komen voor mensen met een visuele beperking nodig ik ook vaak uit om een stap verder te zetten. Bijvoorbeeld door met het team deel te nemen aan de Donker Beleving bij Bartiméus in Zeist. Hier ervaar je zelf hoe het is om weinig of niets te zien. Zo probeer ik bedrijven en organisaties aan het denken zetten. In hoeverre zijn ze zelf toegankelijk voor mensen met een visuele beperking? Bedrijven en organisaties die er echt werk van willen maken breng ik in contact met onze partner Accessibility. Dit onderdeel van Bartiméus is hét kenniscentrum voor fysieke, sociale en digitale toegankelijkheid.’

Inspirerende samenwerking

‘De samenwerking met pensioenorganisatie PGGM inspireert me hierbij enorm. Blinde en slechtziende leerlingen van Bartiméus leren in het PGGM-gebouw hoe je veilig en zelfstandig je weg vindt in een grote werkomgeving. Hoe stap je op de roltrap, ga je door draaihekjes, of neem je de trap? PGGM-

medewerkers begeleiden de leerlingen tijdens deze mobiliteitstrainingen met veel enthousiasme en geduld. Ook neemt PGGM via hun programma Make it Possible werknemers met een visuele beperking aan. Ik geloof: wat PGGM doet, kunnen meer bedrijven en organisaties!’

Wilt u met uw bedrijf of organisatie ook bijdragen aan een samenleving waarin mensen met een visuele beperking meedoen? Kijk op bartimeusfonds.nl/help-met-je-bedrijf. Of neem contact op met Géraud Klaassen, via info@bartimeusfonds.nl of 030 693 50 50.

Op pad met een VR-bril!

Wist je dat je in muZIEum in Nijmegen kunt ontdekken hoe het is om slechtziend of blind te zijn? In dit museum kun je binnen de Expeditie in het donker volgen, en buiten de Expeditie ribbelroute met een VR-bril op. Een gids die zelf blind of slechtziend is begeleidt je daarbij. Of ga naar de fototentoonstelling Unseen waarbij je de foto's ook kunt voelen!

Kortingsactie muZIEum

We hebben een leuke kortingsactie voor je! Lezers van de Voluit krijgen 15 procent korting op de Expeditie in het donker + Tentoonstelling Unseen (geschikt vanaf acht jaar). Deze actie geldt t/m 30 september 2026.

Kijk voor meer informatie en de voorwaarden op: bartimeusfonds.nl/muzieum-actie of scan de QR-code:

Actie met je school

De Eben Haëzer-school in Polsbroek haalde met de kraskaart-actie maar liefst €4.500,- op! Wil jij met je school ook in actie komen voor kinderen die slechtziend of blind zijn? Bijvoorbeeld met een kraskaartactie of een 'blinde' sponsorloop? Ga dan voor meer informatie naar: bartimeusfonds.nl/help-met-je-school of scan de QR-code:

Barts sudoku Zo begin je:

In elk hokje moet het cijfer 1, 2, 3 of 4 komen te staan. Je vult alle lege hokjes in met het juiste cijfer, zodat in elke rij en elke kolom de cijfers 1 tot en met 4 precies één keer voorkomen, maar ook in elk vierkant. (Kijk voor de oplossing op pagina 2).

			4
4	1		
	3	4	
2		3	1

‘Deze app maakt het dagelijks leven gemakkelijker.’

Veel dagelijkse dingen kosten moeite en energie als je slechtziend bent. Hoe kies je bijvoorbeeld de juiste kleur sokken, hoe vind je het pak melk in de supermarkt of de ingang van het gemeentehuis? De slimme OOrion-app assisteert mensen hierbij. Sinds kort is deze app beschikbaar op alle AI glasses (slimme bril) van Meta. Een doorbraak, mede mogelijk gemaakt door het Bartiméus Fonds.

De bril leest het menu voor.

Last mile challenge

Remke Brand is hoofd programma's en adjunct directeur van het Bartiméus Fonds. 'In 2024

vroegen we innovators oplossingen te bedenken voor 'de last mile'. Die lastige laatste meters naar een eindbestemming: hoe vind je niet

alleen de juiste straat, maar ook het juiste huisnummer? Hoe vind je niet alleen het juiste gebouw, maar ook de ingang?'

Aanmoedigingsprijs

Het Franse bedrijf OOrion won in deze challenge de aanmoedigingsprijs, en dat bleek meer dan terecht. Remke: 'Inmiddels helpt de OOrion-app blinde en slechtziende gebruikers bij dagelijkse handelingen, zoals het vinden van een sleutelbos die is gevallen, of een stopcontact in de hotelkamer. Ook kun je er heel nauwkeurig mee navigeren en wijst de app je de weg in locaties die in de app zitten, zoals hotels, restaurants, musea en winkels. De app vergroot de zelfstandigheid, maakt het dagelijks leven gemakkelijker én zorgt ervoor dat er meer energie overblijft voor andere dingen.'

Groot nieuws

Dit jaar kwam OOrion met groot nieuws. Stéphanie Robieux, een van de oprichters van OOrion: 'Meta had kennisgenomen van onze app. Ze waren zo onder de indruk van de mogelijkheden en kwaliteit dat zij besloten de app

aan hun nieuwe AI glasses toe te voegen, een bril met een ingebouwde camera. De app maakt gebruik van deze camera. Je hebt dus niet langer de camera in je smartphone nodig, waardoor je je handen vrijhoudt. Mensen met een visuele beperking kunnen nu volledig handsfree informatie over hun omgeving vragen en ontvangen via audio of trillende feedback. Het enige wat je hoeft te doen is de OOrion-app koppelen aan je AI glasses en dan gaat er een wereld voor je open.'

Stéphanie Robieux: 'Met AI glasses werkt onze OOrion-app nu zelfs handsfree.'

Meer informatie

Ga naar: bartimeusfonds.nl/doorbraak-app-op-smartglasses of scan de QR-code:

‘Ik ben een pietje precies.’

Lotte is slechtziend en werkt al 25 jaar in de bakkerij van dagbesteding Werkplaats Boschwijk. Daar bakt, verpakt en verkoopt ze allerlei lekkers. Begeleidster Lenie bedenkt recepten, leert de medewerkers hun taken en houdt alles draaiend.

‘In het begin vond ik het moeilijk om het deeg goed in de vormpjes te krijgen’, vertelt Lotte terwijl ze Boswijkertjes maakt. Begeleidster Lenie bedacht zelf het recept van de kleine ronde koeken gevuld met noten, en karamel of appel. Lotte:

‘Ik ben een pietje precies en wil alles zo goed mogelijk doen. Omdat ik slechtziend ben en dus op gevoel werk, duurt het soms langer voor ik iets onder de knie heb. Maar nu vul ik de vormpjes met gemak.’

Van koeken tot snacks

‘Naast diverse soorten koeken bakken we brood, cakes, taarten en hartige snacks’, gaat Lenie verder. ‘We verkopen onze producten aan buurtbewoners en een aantal lokale organisaties. Vier dagen per week werken in de bakkerij zes tot tien bewoners van Bartiméus. Samen met een collega begeleid ik onze medewerkers. Verder helpen er drie vrijwilligers mee.’

Taken verdelen

‘Voor we ’s ochtends beginnen, bespreek ik met mijn collega wat we die dag bakken. Daarna verdelen we de taken in overleg met onze medewerkers. Zij bereiden alles voor en mijn collega en ik bedienen de ovens. Vervolgens verpakken de medewerkers alle producten. Ook voorzien ze de verpakking van stickers met informatie over de ingrediënten en verpakkingsdatum.’

Bakkerskleding

Lotte werkt drie dagen per week in de bakkerij. En altijd in bakkerskleding: een wit jasje en geruite broek en pet. ‘Dat heb ik zo geleerd toen ik hier begon’, legt ze

uit. ‘Cake en boterkoek bak ik het liefst. Ik strijk graag het cakebeslag mooi glad in de vorm. En bij boterkoek sla ik lekker hard op het deeg om het plat te maken.’ Lenie: ‘Na 25 jaar is Lotte een ervaren kracht. Ze helpt met alle werkzaamheden mee!’

De bakkerij

Lekkere broden, koeken, cakes, taarten of hartige snacks kopen? Kom langs bij de bakkerij van Bartiméus! Scan voor meer informatie de QR-code.

Win een cadeaubon

Wilt u kans maken op een cadeaubon van de bakkerij? Doe mee met de Puzzel Winactie op pagina 42. Onder alle goede inzendingen verloten we vijf bonnen.

‘We zien hoe goed de zorg bij Bartiméus is.’

Nadat Jan flink ziek was geworden, besloten hij en zijn vrouw Josine om het opmaken van hun testament niet langer uit te stellen. ‘We willen een deel van ons geld nalaten aan doelen waar wij een goed gevoel bij hebben. Daarom hebben we onder meer gekozen voor het Bartiméus Fonds.’

‘Al langer dachten we na over de verdeling van onze erfenis’, vertelt Jan. ‘Maar we stelden het steeds uit. Totdat ik in 2025 flink ziek werd. Dat gaf de doorslag om werk te maken van ons testament. We realiseerden ons: nu zijn we nog fit en bij genoeg om het te regelen.’

Met eigen ogen

‘Een deel van onze nalatenschap willen we besteden aan goede doelen’, gaat Josine verder. ‘We wonen in Doorn en Bartiméus zit bij ons om de hoek. Dagelijks wandelen we over de woonlocatie. En we halen vaak wat lekkers bij de bakkerij van Werkplaats Boschwijk. De gemberkoek en appeltaart zijn onze favoriet. Het raakt ons elke keer hoe de begeleiders met de bewoners

omgaan. Met zoveel liefde en geduld. En hoe vriendelijk iedereen tegen ons is. We zien met eigen ogen: als we hieraan bijdragen, komt ons geld goed terecht. Vandaar dat we het Bartiméus Fonds in ons testament hebben opgenomen.’

Warm hart

Josine: ‘Een ander goed doel waaraan we willen schenken is een manege in onze vorige woonplaats Amsterdam. Als jong meisje was ik hier al vaak te vinden. Mijn ouders hadden geen geld voor rijlessen, maar ik deed allerlei klusjes. Toen ik eenmaal volwassen was en zelf geld verdiende, nam ik hier rijles. En ik deed er veel vrijwilligerswerk. Het is een kleine manege die volledig op vrijwilligers draait. Ook

in dit geval weten we: ons geld is goed besteed. Nalaten aan doelen die we een warm hart toedragen, dat is voor ons belangrijk.’

Goede voorbereiding

Jan: ‘Voor het opmaken van het testament zijn we naar een notaris gegaan. Vooraf hadden we online informatie opgezocht, en er met vrienden over gesproken. Dat is ook onze tip aan anderen: bereid je goed voor, zodat je duidelijk weet wat je wilt. En hou het simpel,

vermijd moeilijke constructies. Dan heb je waarschijnlijk net als wij maar één gesprek bij de notaris nodig.’

We willen nalaten aan doelen die we een warm hart toedragen.

Josine

Nalaten: een bijzondere toegift

Wilt u ook met uw nalatenschap uw betrokkenheid bij mensen met een visuele beperking laten voortleven? Wij helpen u graag verder. U kunt contact opnemen met Karin Cramer, via 030 693 50 50 of nalaten@bartimeusfonds.nl.

“ Als je geleidehond niet mee mag, houdt de pret snel op.

Een dagje uit moet voor iedereen plezierig zijn. Ook als je een visuele beperking hebt, wil je zorgeloos genieten. Dan is het heel vervelend als blijkt dat je geleidehond niet mee naar binnen mag of uitleg in braille ontbreekt. De Toolkit ‘Communiceren over toegankelijkheid’ biedt hiervoor de oplossing.

Toolkit voor een zorgeloos dagje uit

Minke Scheltema is programma-manager vrije tijd bij het Bartiméus Fonds. Minke: ‘De meeste mensen beginnen de voorbereidingen voor een dagje uit online. Op de website van het museum, pretpark of festival dat je wilt bezoeken, check je bijvoorbeeld de openingstijden, hoe je er kunt komen en waar je kunt parkeren. Als je een beperking hebt, wil je vaak weten hoe je er kunt komen met het openbaar vervoer, of de locatie toegankelijk is met de rolstoel en of er

bijvoorbeeld uitleg is in braille, audio of tastbare vorm.’

Onaangename verrassing

Minke: ‘Duidelijke informatie vooraf is dus belangrijk. Maar op dit moment is informatie over de toegankelijkheid van een locatie slecht te vinden of onvolledig. Bovendien kost het zoeken veel energie en als je informatie mist kun je ter plekke onaangenaam verrast worden. Bijvoorbeeld als bij de ingang blijkt dat je geleidehond niet mee naar binnen mag, dan houdt de pret snel op.’

Checklist en online tool

Daarom werkt het Bartiméus Fonds samen met Stichting Accessibility, het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Amsterdam & Partners en Overleg Amsterdamse Musea aan een toolkit.

Anouk Butterlin, projectleider bij Accessibility (onderdeel van Bartiméus): ‘De toolkit ‘Communiceren over toegankelijkheid’ helpt uitjes om informatie over alle voorzieningen duidelijk en uniform op hun website te presenteren. Dit maakt het voor bezoekers met een visuele beperking veel gemakkelijker om een dagje uit te vinden dat toegankelijk is, zodat ze lekker onbezorgd kunnen genieten. De toolkit bevat ook een checklist om alle voorzieningen in kaart te brengen. Zo willen we locaties aanzetten om hun toegankelijkheid te verbeteren.’

Welkom gevoel

Op dit moment gebruiken al diverse musea de toolkit. Minke: ‘Het zou heel mooi zijn als alle musea, pretparken, theaters, bioscopen, festivals en recreatieparken de online tool gaan gebruiken en informatie over toegankelijkheid op dezelfde wijze op hun websites presenteren. Dit maakt het voor de bezoeker met een beperking veel eenvoudiger om deze informatie te vinden. Dat scheelt energie, het voorkomt teleurstellingen en je voelt je gezien en welkom!’

Mees is blind en geniet met zijn moeder van een kasteelbezoek.

Samen met u

Zo kunt u bijdragen

Uw betrokkenheid bij mensen met een visuele beperking is hartverwarmend. Laat u inspireren en ontdek op bartimeusfonds.nl/helpmee op welke manier u kunt bijdragen.

Scan de QR-code en doneer direct.

Collecteer online

Help met uw kerk

Kom in actie

Help met uw bedrijf

Steun met uw nalatenschap

Help met een periodieke schenking

Help met uw bedrijf

Succesvolle samenwerking

Wat is er nu mooier dan de handen ineen te slaan voor mensen die slechtziend of blind zijn? Dat kan ook met uw bedrijf of business club. Bijvoorbeeld door net als JCI Utrecht een blind diner te organiseren.

Business club JCI Utrecht wilde een mooie avond organiseren én geld ophalen voor een goed doel. Dus namen ze contact op met het Bartiméus Fonds. Het resultaat: twee avonden verzorgden leden van JCI Utrecht en vrijwilligers van Bartiméus een diner in het donker. Geblinddoekt genoten 40 gasten van een vijfgangen-diner, voorbereid door een chef-kok, vrijwilligers van Cuisine Culinaire uit Bunnik en het Stichts Culinair Genootschap.

Het bleek voor de gasten een hele uitdaging om te raden wat ze aten en ook was het soms gokken of het bord al leeg was. En waar staat het glas wijn? Een hele bijzondere ervaring voor iedereen en de reacties na afloop waren dan ook zeer enthousiast!

Met dit initiatief haalde JCI Utrecht maar liefst €4.000,- op! Een

geweldig mooi bedrag; alle diner gasten heel hartelijk dank!

Wilt u ook met uw bedrijf of business club een maatschappelijk initiatief organiseren en zo geld inzamelen voor mensen met een visuele beperking? Kijk op bartimeusfonds.nl/help-met-je-bedrijf. Of neem contact op met onze relatiemanager Géraud Klaassen, via info@bartimeusfonds.nl of 030 693 50 50.

Puzzel en win

Vul de antwoorden in; in de groene balk verschijnt de oplossing. Stuur deze vóór 25 augustus 2026 in. Onder alle inzendingen verloten we 5x een cadeaubon ter waarde van €15, te besteden in de Bakkerij van Werkplaats Boschwijk.

Hoe stuur ik mijn oplossing in?

Scan de QR-code of ga naar bartimeusfonds.nl/puzzel. Of verstuur uw oplossing per post o.v.v. 'Puzzel Voluit' naar Bartiméus Fonds, Antwoordnummer 5555, 3700 VB Zeist. Vergeet niet uw naam en adres te vermelden!

1	2	3			4		5	6	7		8
9					10						
11				12			13			14	
15				16		17					
18			19			20				21	
		22			23				24		
25	26				27				28	29	
	30			31				32			33
34			35				36				
37			38				39			40	
41		42				43			44		
45						46					
		47							48		
49						50					

Horizontaal

- Bladgroente
- Katachtige
- Oppervlaktemaat
- Cirkelvorm
- Hereniging
- Onderwerp
- Meisjesnaam
- Kletsen
- Russisch ja
- Moeder
- Lieden
- Laatste gang
- Spelcomputer
- Mager
- Meer dan wenselijk
- Radon
- Aandoeningen zoals de muisarm
- Werkschuwe
- Boom uit de olijffamilie
- Hertachtige
- Provincie in Nederland (afk.)
- Dag van de week (afk.)
- Wetenschapper
- Drie in Romeinse cijfers
- Elektronische post
- Haastig
- Gebaar
- Slaapfase
- Bloedvatverwijder
- Meisjesnaam

Verticaal

- Schijnbare tegenstelling
- Strijdplaats
- Selectie
- Zweedse winkelketen
- Hondenras
- Rampspoed
- Dier met stekels
- Tropische vrucht
- Banknummer
- Ze
- Floreert
- Mengsel
- Bracht een lied voort
- Hengelaar
- Pennenzak
- Vis
- Aflopen
- Het meest geloofwaardig
- Leger des heils (afk.)
- Zelfzuchtigheid
- Steekwapens
- Handwerken
- Schilderijsteun
- Geen hoge
- Bovenbenen
- Kruisopschrift

@DePuzzelmaker.nl

Wat betekent 100% leven voor...

Als Bartiméus Fonds halen we alles uit de kast om mogelijk te maken dat mensen die slechtziend of blind zijn voluit kunnen meedoen in de samenleving. Want het gaat niet om hoeveel procent je ziet. Het gaat om hoeveel procent je leeft. Daarom is ons motto: 100% leven. Mees van Helden vertelt hoe hij hier invulling aan geeft.

Mees ziet alleen het verschil tussen licht en donker. ‘Met mijn opa en oma ging ik naar kasteel Hernen. Ik vond het leuk om meer

“

Heel gaaf dat er nu een brailleboek is.

Mees

te horen over de geschiedenis en wie er heeft gewoond. Ook kon ik dingen voelen, zoals een harnas, helmen en houtsnijwerk. Maar toch miste ik iets. Zoals informatie in braille en een plattegrond waarop ik kan voelen hoe het kasteel in elkaar zit. Kasteel Hernen nam contact met mij op en ik heb toen via Passend Lezen een voelplattegrond en brailleboek over het kasteel laten maken. Een boek voor volwassenen en één voor kinderen. Ik zit op een school voor slechtziende en blinde kinderen. Mijn klas bezocht het kasteel en ik gaf samen met de gids de rondleiding. Heel leuk! Als ik ergens kom en er is informatie in braille en een voelbare plattegrond, dat is voor mij 100% leven.’